

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κείμενο.

Η λύτρωση διαμέσου του πλούτου.

Τι είναι ο καταναλωτισμός; Μια **ουτοπία** του αντιπερισπασμού, η ιδιοφυής και ταυτόχρονα θλιβερή ιδέα πως, από τη στιγμή που οι άνθρωποι ανταλλάσσουν ή αγοράζουν αγαθά, παύουν να κάνουν πόλεμο, **διοχετεύουν** τις επιθετικές τους ορμές στον χώρο του σούπερ μάρκετ ή του πολυκαταστήματος, πως μια τέτοια δραστηριότητα **ταιριάζει** τόσο στον Άραβα, τον Ινδό, τον Αφρικανό όσο και στον Κινέζο, οι οποίοι, απασχολημένοι με αγορές ή με πωλήσεις, δεν έχουν πια τον χρόνο να μαλώνουν μεταξύ τους. Μια πολύ απογοητευτική σοφία, γιατί δεν βλέπει την επί γης ειρήνη παρά μόνο στη γενίκευση μιας μηχανικής και επαγγελματικής δραστηριότητας που δεν συνεπάγεται καμιά ανύψωση και περιορίζει την ανθρώπινη ζωή στις πράξεις του ξοδέματος και των ψώνιων. Το χαμόγελο της διαφήμισης είναι το χαμόγελο ενός θεού που βρήκε επιτέλους τη λύση για τις ανθρώπινες **διχόνοιες**: τον καταναγκασμό σε ξέφρενα ψώνια σαν μια πολιτισμική τελείωση.

Οι δυτικές κοινωνίες μας δεν ευνοούν το «έχειν» αλλά τη συσσώρευση, την ανάλωση και την ανανέωση των εμπορευμάτων σαν τρόπο ζωής. Αν αρκούμασταν, ήρεμα - ήρεμα, στο να κατέχουμε απλώς τα αυτοκίνητα ή τα έπιπλά μας, τα στράκ δεν θα αργούσαν να ξεχειλίσουν και το σύστημα θα παρέλυε. Καταναλωτισμός σημαίνει απαγόρευση να κατέχεις κάτι μονίμως. Έξαρση, ανανέωση, μιμητισμός: πρέπει να ανυψώνουμε συνεχώς τις ιδιοτροπίες κάποιων σε ανάγκες για όλους. Το σφάλμα μας σε αυτόν τον τομέα δεν είναι να επιθυμούμε πολλά, αλλά να επιθυμούμε πολύ λίγα.

Εντούτοις, η ουτοπία αυτή δεν είναι και πολύ σίγουρη: οι άνθρωποι μπορεί να ζηλέψουν τα αγαθά των άλλων, και η ζήλια να εξελιχθεί σε εχθρότητα. Τα αποκτημένα αντικείμενα μας χαρίζουν πυρετικές απολαύσεις, όμως οι απολαύσεις αυτές είναι σύντομες, απλούστατα επειδή η **συνήθεια** τις εξαντλεί γρήγορα. Το γεγονός πως η ευχή συμπίπτει με την πραγματάωσή της, είναι θαυμαστό και ταυτόχρονα απογοητευτικό. Μόνο αυτό που μας αντιστέκεται μπορεί να αντιπροσωπεύει μια αξία: ένα έργο τέχνης, ένα τοπίο μας συγκινούν επειδή δεν τελειώνουμε ποτέ με αυτά. Ο πλούτος τους μεγαλώνει όσο περισσότερο τα γνωρίζουμε, τα χωρίζει αδιάκοπα από μας μια απόσταση που σηματοδοτεί το πραγματικό μεγαλείο.

Ο καταναλωτισμός, λοιπόν, είναι η ισοπέδωση προς τα κάτω: αβλαβής όταν εξισορροπείται από άλλα πάθη, βλαβερός από τη στιγμή που εκφυλίζεται σε στυλ ζωής για να μας επιβάλει τρόπο συμπεριφοράς, αξίες. Αντικαθιστώντας τους μεγάλους πολιτισμούς με το φτωχό σύμπαν της McDo, του Disney, της Coca Cola, του ΜΤV, καθιστά τον άνθρωπο ένα πλάσμα ματαιόσχοιο, πανομοιότυπο σε όλα τα πλάτη και τα μήκη της γης. Η γλυκερή φιλικότητα του σούπερ μάρκετ ή του πάρκου αναψυχής δεν θα καταλαγιάσει ποτέ τη μανία του μηδενιστή ή φανατικού.

Πασκάλ Μπρικνέρ – Η μιζέρια του πλούτου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου, (100-120 λέξεις).

(Μον. 25)

B. 1. «Οι δυτικές κοινωνίες μας δεν ευνοούν το «έχειν» αλλά τη συσσώρευση, την ανάλωση και την ανανέωση των εμπορευμάτων σαν τρόπο ζωής.»

Να αναπτύξετε το νόημα της άποψης του συγγραφέα σε μια παράγραφο 100 λέξεων.

(Μον. 10)

2. Ποιους τρόπους και ποια μέσα πειθούς χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στην 1^η παράγραφο;

(Μον. 5)

3. Ποια η συλλογιστική πορεία της 2^{ης} παραγράφου; Τεκμηριώστε την απάντησή σας.

(Μον. 5)

4.a. Για ποιους λόγους ο συγγραφέας κάνει συχνή χρήση του α' πληθυντικού προσώπου;

β. «Τα αποκτημένα αντικείμενα...τις εξαντλεί γρήγορα» (3^η παράγραφος)

Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης και να την μετατρέψετε στην αντίθετή της.

(Μον. 2+3)

5.a. Να γράψετε ένα μονολεκτικό συνώνυμο για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις:

ουτοπία-διοχετεύουν-παιρρίζει-δρόνιες-συνήθεια

β. Να γράψετε ένα μονολεκτικό αντώνυμο για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις:

σοφία-συσσώρευση-μονίμως-απαγορευτικό-πανομοιότυπο

(Μον. 5+5)

Γ. Παραγωγή λόγου

Την τελευταία περίοδο οι συνταρακτικές οικονομικές διακυμάνσεις και αποσταθεροποιήσεις σε επίπεδο κρατών περιόρισαν τη δυνατότητα του ατόμου να καταναλώνει. Ωστόσο, η αντίληψη πως η ευτυχία του ανθρώπου είναι συνάρτηση των αγαθών που καταναλώνει, καλλιεργεί την πεποίθηση πως η ευτυχία απειλείται. Σε μια ομιλία 500-600 λέξεων που θα εκφωνήσετε στο αμφιθέατρο του σχολείου σας, να αποδείξετε πως η απόκτηση υλικών αγαθών δεν συνεπάγεται και την κατάκτηση της ευτυχίας. Να παραθέσετε επίσης άλλες εστίες από τις οποίες ο σύγχρονος άνθρωπος θα μπορούσε να αναζητήσει αυτό το αίσθημα πληρότητας και ικανοποίησης.

(Μον. 40)

Επιμέλεια: Ιωάννου Φωτεινή